

COLUMN HUGO VAN DER POEL

Bouwen aan sport

Vereniging
Sport en Gemeenten

Met subsidies uit de hoek van de creatieve industrie en vernieuwing in de architectuur zijn dit jaar twee projecten afgerond waarin de accommodatie van sport centraal stond. Het bijzondere daarbij was dat dit nu eens gebeurde vanuit de invalshoek van respectievelijk de stedenbouwkundige en de architect.

'Sport in the City' is een ontwerponderzoek geweest, met aandacht voor de inpassing van sport in de stedelijke ruimte. Vincent Kompier en Daniel Casas Valle hebben voorbeeldprojecten in Valencia, Kopenhagen, Berlijn, Porto en Amsterdam geanalyseerd en leerervaringen ontsloten via een toolbox. Deze kist met ruimtelijk, programmatisch en organisatorisch gereedschap kan worden ingezet bij aanpassingen in huidige situaties en de vormgeving van nieuwe wijken.

Shift Architecture + Urbanism is een bureau dat gericht is op design en architectuur. Het is in het kader van het project 'Studio Sport' met zes concrete opgaven aan de slag gegaan in Amsterdam, Rotterdam en Den Haag. Een deel van de projecten betreft her- of doorontwikkeling van bestaande sportruimten in de stad, en een deel betreft vingeroefeningen hoe open ruimte in de stad een meer sportieve inkleuring te geven en uitnodigend te maken voor sport-, spel- en/of beweegactiviteiten. Ook dit onderzoek heeft een gereedschapskist opgeleverd, en verder presentaties en een kleine tentoonstelling in wat nu Het Nieuwe Instituut heet, het vroegere Nederlands Architectuur Instituut, in Rotterdam. Een website (www.sportspace.eu) biedt voorbeeld- en referentieprojecten, waar men inspiratie kan opdoen hoe sport, spel en bewegen in te bedden in de stedelijke ruimte.

Beide projecten hebben stimulerende beelden opgeleverd, die roepen om meer, verder en concre-

ter. Meer in de zin dat het niet te hopen is dat dit een eenmalige eruptie was van belangstelling uit de hoek van stedenbouwers en architecten voor sport. Het is zowel voor de sport als voor de stad goed dat deze projecten een vervolg krijgen. Prima dat stedenbouwers en architecten zich vaker en intensiever buigen over het vraagstuk hoe sport te integreren in de stad. Laten ze de sport uitdagen creatiever na te denken over de accommodatie en toegankelijkheid van de sport, af te stappen van eilanddenken en de verbinding te zoeken met de wijk en stad waarin men is gesitueerd.

Verder is een nog nauwere samenwerking tussen architecten en de sportsector gewenst. Veel van de voorbeeldprojecten zijn qua initiatie, opzet, uitvoering en exploitatie alleen denkbaar vanuit een stedelijk perspectief, en mikken op sportief gebruik van de openbare ruimte. Je ziet daar niet gelijk de traditionele korfbal- of schermvereniging bij, terwijl ook de gevestigde sportsector er baat bij kan hebben om samen met architecten en vormgevers aan de slag te gaan met multifunctionaliteit, duurzaam beheer, combinaties van openbaarheid en beslotenheid en vermindering van geluids- en lichtoverlast.

Tot slot moet het gereedschap uit de kist komen en gebruikt worden om enkele projectideeën te concretiseren. Dan kunnen we zien of ze werken in de praktijk, wie de ruimte en mogelijkheden tot sporten en bewegen gaat gebruiken en of er nieuwe vormen van organisatie, programmering, toezicht, onderhoud en instandhouding ontstaan. Want spelen en bewegen buiten de vereniging gaat prima, maar het is nog een grote uitdaging sport (in de zin van georganiseerde competitie) te concretiseren buiten de vereniging, of als vereniging sport te organiseren in de openbare ruimte.

Hugo van der Poel is directeur van het Mulier Instituut